

KOMPLETTERANDE PEDAGOGISK UTBILDNING TILL ÄMNESLÄRARE

SUBJECT TEACHER EDUCATION PROGRAM IN THE UPPER-
SECONDARY SCHOOL

90 högskolepoäng - 90 credits

Program kod: KPUIH

Nivå: Grundnivå

Fastställd av: Grundutbildningsnämnden 2017-02-22

Version: 2

Gäller från: Höstterminen 2021

Allmänna mål

Allmänna mål

Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas:

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att:

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(Högskolelagen 1 kap 8§)

Examensmål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förståelse som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten:

Kunskap och förståelse

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa sådana ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper som krävs för den verksamhet utbildningen avser och visa kännedom om vuxnas lärande,

- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om
- skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdigheter och förmåga

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för
- att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll och struktur

Innehåll

Kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare omfattar kurser på grundnivå och innebär heltidsstudier under tre terminer. Utbildningen består av utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning. Uppläggning och innehåll syftar till att möta de krav och uppnå de mål för ämneslärarexamen som anges i högskoleförordningen.

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar kurser om sammanlagt 60 hp. Kurserna behandlar dels för läraryrket centrala kunskapsområden, dels kunskapsområden som är specifika för det verksamhetsområde/skolform lärarexamen är inriktad mot. Studierna ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt förskolans värdegrund,
- innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna - läroplansteori och didaktik
- vetenskapsteori och forskningsmetodik
- utveckling, lärande och specialpedagogik
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap
- uppföljning och analys av lärande och utveckling
- utvärdering och utvecklingsarbete

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar totalt 30 hp och riktas främst mot ämnesstudierna men även mot innehållet i den utbildningsvetenskapliga kärnan. För övrig information om den verksamhetsförlagda utbildningen hänvisas till aktuella kursplaner för VFU.

Kurser

Den utbildningsvetenskapliga kärnan (uvk) 60 hp

Skolans uppdrag och lärandets villkor I, 22,5 hp
Skolans uppdrag och lärandets villkor II, 22,5 hp
Skolans uppdrag och lärandets villkor III, 15 hp

Verksamhetsförlagd utbildning (vfu) 30hp

Verksamhetsförlagd utbildning med ämnesdidaktik I, 7,5 hp
Verksamhetsförlagd utbildning med ämnesdidaktik II, 7,5 hp
Verksamhetsförlagd utbildning med ämnesdidaktik III, 15 hp

Studiegång

Termin ett omfattar UVK 22.5 hp och VFU 7,5 hp, totalt 30hp.
Termin två omfattar UVK 22.5 hp och VFU 7,5 hp, totalt 30hp.
Termin tre omfattar UVK 15 hp och VFU 15 hp, totalt 30hp.

Progression

Vetenskaplig progression

Ett viktigt inslag i utbildningen är studentens vetenskapliga skolning. Analogt med detta skall

studenten inta ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt till kunskap och kunskapsutveckling. Utbildningen skall därför genomsyras av ett kritiskt tänkande, problematisering och ökad självständighet. Vidare skall studenten utveckla förmågan till analys, tolkning och reflektion. I utbildningen kommer studenterna i kontakt med GIH:s olika forskningsområden.

Ämnesprogression

Ämnesprogression inom den utbildningsvetenskapliga kärnan breddas och fördjupas under utbildningens gång. Den didaktiska progressionen är ständigt närvarande i både teori och praktik. Studierna genomsyras av gradvis fördjupad analys och reflektion. Inom området ingår även att erövra fördjupade kunskaper om hur omsorg om natur och miljö leder till en hållbar utveckling. Dessutom ges en fördjupning i kunskaper om mental och fysisk utveckling, mognad och tillväxt under barn och ungdomsåren.

Professionsprogression

Professionsutbildningen vilar på progression inom såväl UVK som inom VFU. Studenten skall förvärva insikter om den kroppsliga dimensionen i såväl lär- som kunskapsprocesser. Vidare skall studenten bli förtrogen med hur kroppen medverkar i processer där föreställningar om identitet, genus, etnicitet och livsstilar utvecklas. I yrkesrollen ingår även att kunna stimulera till och hitta metoder för att utveckla en positiv inställning till fysisk aktivitet och förståelse för hur val av livsstil påverkar framtida hälsa. I yrkesprogressionen ingår också att tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat för framtida utveckling i yrkesverksamheten. Målsättningen är även att förbereda studenten för ett demokratiskt och pedagogiskt ledarskap samt att utveckla ömsesidig respekt, tolerans och empati. Förutom att värdegrundsfrågor behandlas, flätas tidigare ämneskunskaper och UVK samman med den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta utmynnar i att studenten förväntas utveckla och formulera en egen lärarfilosofi

Relation till arbetsmarknad och anställningsbarhet

Lärexamen från GIH ger goda chanser till etablering på arbetsmarknaden med inriktning mot idrottsprofilerade grund- och gymnasieskolor.

Kvalitetsutveckling

Grundutbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för kvaliteten i utbildningarna. De studerandes deltagande i kvalitetsarbetet sker genom studeranderepresentation i grundutbildningsnämnden och i beredningsorgan, samt via kurs- och programvärderingar.

Kvalitetsarbetet sker systematiskt i syfte att säkra och utveckla utbildningens kvalitet i form av måluppfyllelse och progression, samt dess relevans för avnämare och relation till aktuell forskning. Kursvärderingar genomförs under utbildningens gång. Resultat av kurs- och programvärderingar återkopplas till studenter, involverade lärare och programråd, samt finns tillgängliga vid lärosätet.

Examen

Examen

Studerande som med godkänt resultat genomgått kompletterande utbildning för lärare enligt Förordning om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärexamen (SFS 2011:686) och i övrigt uppfyllt de krav som gäller för avslutade kurser i undervisningsämnet idrott och hälsa alternativt specialidrott, får på begäran ett examensbevis för ämneslärexamen. I examensbeviset ska anges vilka ämnesstudier som ingått i utbildningen, betyg och poängtal på

de kurser som fullgjorts samt för vilken undervisning eller verksamhet utbildningen är avsedd.

Utbildningen leder till någon av följande examina:

- Ämneslärarexamen med inriktning grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet idrott och hälsa. Examen omfattar 180 hp.
- Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa. Examen omfattar 210 hp.
- Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet specialidrott. Examen omfattar 210 hp.

Tillgodoräknande

Den som vill ha prövat om tidigare utbildning eller verksamhet kan tillgodoräknas, inom ramen för utbildningen, kan ansöka om detta. (Dnr. Ö 2014/305 Tillgodoräknandeordning vid GIH.)

Spärregler/förkunskapskrav

För antagning till inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet idrott och hälsa krävs minst 90 hp idrott och hälsa eller motsvarande. Studierna ska ha haft praktiska inslag och/eller inslag av idrottsdidaktik. Minst 15 hp ska utgöras av ett självständigt arbete (examensarbete).

För antagning till inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa krävs minst 120 hp idrott och hälsa eller motsvarande. Studierna ska ha haft praktiska inslag och/eller inslag av idrottsdidaktik. Minst 15 hp ska utgöras av ett självständigt arbete (examensarbete).

För antagning till inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet specialidrott krävs 120 hp specialidrott eller motsvarande. Minst 15 hp ska utgöras av ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt

Avrådan

Uppstår hos lärare, VFU-handledare eller utbildningsledningen tveksamhet om en studerandes möjligheter att fullfölja utbildningen med godkänt resultat eller om dennes lämplighet att utöva läraryrket, bör den studerande avrådas från att fortsätta studierna inom programmet. Denna avrådan bör ske så tidigt som möjligt i samråd med utbildningsledningen, studievägledningen och den studerande.